

Belevenissen rond Oranjewoud in 1995

Herman Dijkman, Arjen Dijkman en Eddy de Vries

Het Oranjewoud ligt op het zandgebied van ZO-Friesland. De west- en noordrand liggen nog net op zeeklei. Het gebied bestaat hoofdzakelijk uit bos en agrarisch cultuurland. Het bos, vooral bekend om zijn oude eike- en beukelanen, werd in 1660 aangelegd door A. Agnes, prinses van Oranje Nassau.

Het gebied bestaat hoofdzakelijk uit bos met douglas, sitka en jonge eikeaanplant. Het totale bosoppervlak beslaat ongeveer 230 ha, en is in eigendom van Staatsbosbeheer. Andere stukken bos zijn particulier bezit.

De populatie roofvogels is gevarieerd. De Havik komt in ieder groot, aaneengesloten bos voor met 1-2 paren. Hun broedsucces is vrij goed. Voor de Sperwer geldt hetzelfde, al waren het er in 1994 meer dan in 1995. Een paartje viel dit jaar vermoedelijk weg na verstoring.

De Buizerds gedroegen zich dit jaar uitermate vreemd ten opzichte van voorafgaande jaren. Het zogenaamde 'jammeren' bij het nest bleef uit. Bij sommige paren konden zodoende de nesten met moeite of zelfs in het geheel niet worden gevonden. De paren die wel tot broeden kwamen, hadden een matig tot slecht broedseizoen en brachten weinig jongen groot. Ook werd er een 'lichte' Buizerd, geringd en wel, gevonden die enigszins was geplukt. Deze was vermoedelijk door een Havik gepakt.

De Torenvalken bleven in aantal gelijk. Eén paar kwam niet tot broeden en werd later ook niet meer gesignaleerd. In een andere omgeving werd echter een nieuw paar met nest gevonden. Dit nieuwe paar broedde opmerkelijk genoeg in een boomholte (zie Eddy de Vries elders in deze Takkeling).

De Boomvalk werd dit jaar eindelijk vastgesteld. Op grond van onze waarnemingen concludeerden we dat ze een vast territorium hadden, waar ze zich telkens ophielden. Voor de Wespendifield geldt hetzelfde. Ze werden gezien en we vonden wespennraten rond het gebied waar ze zich waarschijnlijk ophielden. Er werd geen nest gevonden, alleen een territorium.

Alle jonge roofvogels werden natuurlijk geringd, in dit geval door de heer Blanksma, die al 60 jaar lang bezig is met het ringen van vogels. Ook werd er onderzoek verricht naar ruiveren van roofvogels, leeftijd, geslacht, afmetingen, enzovoort.

Naar aanleiding van onze gegevens zijn we van mening dat het Oranjewoud een zeer geschikte omgeving is voor vele roofvogelsoorten. Gelukkig zijn er het afgelopen jaar geen gevallen bekend geworden van roofvogelvervolgning. Helaas moest een Havik zijn broedsel opgeven als gevolg van recreatieve activiteiten. Daarom hopen we in samenwerking met SBB de mensen te gaan voorlichten over de natuur, in dit geval roofvogels, om zodoende verstoring te voorkomen.

Met een betere, systematische aanpak en meer onderzoek zullen we het volgende jaar (1996) te werk gaan in een iets groter gebied.

Adressen:

Herman en Arjen Dijkman, Schuur 35, 9205 BE Drachten

Eddy de Vries, Bûtenwacht 34, 9202 JS Drachten